

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0437/2012

21.12.2012

RAPORT

referitor la rolul politicii de coeziune a UE și al actorilor săi în punerea în aplicare a noii politici energetice europene (2012/2099(INI))

Comisia pentru dezvoltare regională

Raportoare: Lena Kolarska-Bobińska

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
AVIZ AL COMISIEI PENTRU INDUSTRIE, CERCETARE ȘI ENERGIE	11
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	16

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la rolul politicii de coeziune a UE și al actorilor săi în punerea în aplicare a noii politici energetice europene (2012/2099(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 194 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 10 noiembrie 2010 intitulată „Energie 2020 - Strategie pentru o energie competitivă, durabilă și sigură” (COM(2010)0639),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 15 decembrie 2011 intitulată „Perspectiva energetică 2050” (COM(2011)0885),
 - având în vedere propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (COM(2011)0370),
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională și avizul Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (A7-0437/2012),
- A. întrucât obiectivele comune ale politicii energetice europene sunt securitatea aprovizionării, sustenabilitatea și competitivitatea;
- B. întrucât politica energetică europeană ar trebui, de asemenea, să asigure siguranța resurselor energetice, diversificarea aprovizionării și prețuri accesibile pentru consumatorii finali;
- C. întrucât obiectivele principale ale politicii de coeziune a UE sunt coeziunea economică, socială și teritorială a regiunilor Europei, realizabilă prin investiții în creșterea economică și locuri de muncă;
- D. întrucât investițiile aferente politicii de coeziune în domeniul energiei ar trebui să contribuie la îndeplinirea obiectivelor ambelor politici;
- E. întrucât aceste politici ar trebui să promoveze creșterea și crearea de locuri de muncă la nivel local în toate regiunile, asigurând, în același timp, surse durabile de energie și garantând securitatea aprovizionării cu energie în întreaga Uniune;
- F. întrucât piețele energiei din Uniunea Europeană depășesc tot mai mult frontierele naționale și acest lucru tinde să se accentueze puternic în următoarea perioadă;
- G. întrucât, conform propunerii inițiale a Comisiei, cel puțin 80 % din resursele FEDER în regiunile mai dezvoltate și 50 % în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate trebuie alocate unei „economii cu emisii scăzute de carbon”,

- H. întrucât, în cadrul acestui domeniu tematic, un procent minim de 20 % și, respectiv, 6 % trebuie alocat eficienței energetice și surselor regenerabile de energie, ceea ce reprezintă un nivel semnificativ de finanțare;
- I. întrucât prețul energiei a crescut semnificativ în ultimii ani și a atins în prezent niveluri istorice, punând în mare dificultate industriile europene;
- J. întrucât suma minimă pentru un proiect ELENA eligibil este de 50 de milioane de euro, iar suma minimă pentru un program Energie inteligentă este mai mare de 6 milioane de euro, ceea ce depășește costul a numeroase proiecte din comunitățile mici și rurale;
- K. întrucât Perspectiva energetică 2050 acordă energiei regenerabile un rol major în cadrul viitoarei politici energetice a UE,

Abordare generală

1. salută abordarea generală care vizează corelarea politicii de coeziune cu obiectivele Strategiei Europa 2020 și cu inițiativele sale emblematice, pentru a obține o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și pentru a susține orientarea către o economie cu emisii scăzute de carbon și eficiență din punct de vedere energetic în toate sectoarele; reamintește, de asemenea, importanța fondurilor structurale și a Fondului de coeziune în realizarea acestor obiective pe termen scurt și lung, în conformitate cu spiritul de solidaritate dintre statele membre, astfel cum este consacrat în Tratatul de la Lisabona, și în combaterea sărăciei energetice în regiunile mai slab dezvoltate din UE și în cele mai vulnerabile gospodării;
2. subliniază, ca urmare a efectelor negative ale crizei manifestate prin accentuarea discrepanțelor locale și regionale în Europa, necesitatea unui sprijin ferm din partea UE în favoarea coeziunii economice, sociale și teritoriale;
3. consideră că proiectele europene în domeniul energiei ar putea contribui la dezvoltarea regională și la intensificarea cooperării transfrontaliere, ajutând regiunile să își sporească capacitatea de gestionare a resurselor energetice; consideră că investițiile în surse de energie regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficiența energetică și alte măsuri pot avea ca rezultat sprijinirea creșterii la nivel regional și crearea de locuri de muncă;
4. subliniază necesitatea de a face diferența între obiectivele politicii de coeziune care contribuie la Strategia Europa 2020, pe de-o parte, și obiectivele mai largi ale UE în materie de politică energetică, pe de altă parte, acestea afectând și țările eligibile pentru acordarea fondurilor de coeziune; subliniază faptul că fondurile de coeziune pot fi utilizate ca sursă suplimentară de finanțare pentru proiectele din domeniul energetic doar dacă proiectul în cauză contribuie la atingerea obiectivelor politicii de coeziune;
5. consideră că regiunile din Europa ar trebui să promoveze o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, care să țină seamă de particularitățile și condițiile regionale, garantând regiunilor din Europa suficientă flexibilitate pentru a se axa pe sursele de energie durabile care se potrivesc cel mai bine condițiilor locale și regionale, pentru a

realiza obiectivele UE 2020, și consideră că UE ar trebui să înceapă să evalueze și să pună în aplicare obiectivele europene în materie de energie la nivelul întregii Uniuni;

6. solicită ca sursele regenerabile de energie să fie utilizate în mod mai eficient pe teritoriul UE, urmărind crearea unui sistem de stimulente la scară europeană pentru sursele regenerabile de energie, pe baza căruia ar fi utilizate anumite tipuri de energii regenerabile în acele părți ale UE unde acestea sunt cele mai rentabile, reducând astfel costul promovării acestora și garantând alocarea eficientă a fondurilor;
7. recomandă să se țină cont de faptul că piețele europene ale energiei sunt organizate în grupări regionale și consideră că ar trebui să se acorde în continuare o atenție sporită particularităților piețelor naționale și regionale pentru a putea asigura o aplicare adecvată a normelor legislative;
8. consideră că Uniunea Europeană ar trebui să acționeze în cel mai scurt timp în vederea securizării viitorului său energetic și a protejării intereselor sale în acest domeniu și pentru aceasta este nevoie să se facă presiuni suplimentare asupra reprezentanților locali și regionali pentru respectarea orientărilor stabilite de către UE; consideră, în același timp, că acestora trebuie să li se ofere un sprijin financiar substanțial pentru elaborarea de proiecte;
9. subliniază faptul că creșterile preconizate ale prețului la energie ar putea pune cetățenii din regiunile mai puțin dezvoltate ale UE într-o poziție deosebit de dezavantajoasă; solicită, prin urmare, ca acest aspect să fie avut în vedere în cadrul planificării referitoare la politica de coeziune și ca statele membre să ia măsuri suplimentare pentru a diminua efectele, în special asupra consumatorilor protejați;

Consolidarea capacităților

10. subliniază că obiectivele actuale în materie de climă și de energie, precum și orice obiective viitoare ulterioare anului 2020 ar trebui să se bazeze pe o distribuire echitabilă a sarcinilor între regiunile europene și ar trebui să le permită acestora să se dezvolte în viitor;
11. subliniază că birocrăția și lipsa de claritate procedurală au îngreunat accesarea fondurilor structurale și a Fondului de coeziune și au descurajat actorii care au cea mai mare nevoie de aceste fonduri să facă demersuri în acest sens; susține, prin urmare, simplificarea normelor și a procedurilor, eliminarea birocrăției și creșterea flexibilității în ceea ce privește alocarea acestor fonduri atât la nivelul UE, cât și la nivel național; consideră că simplificarea va contribui la alocarea eficientă a fondurilor, la rate mai ridicate de absorbție, la mai puține erori și la perioade mai reduse de plată și va permite celor mai sărace state membre și regiuni să profite din plin de instrumentele financiare menite să reducă inegalitățile dintre state; consideră că este necesar să se ajungă la un echilibru între simplificare și stabilitatea normelor și a procedurilor;
12. subliniază importanța creșterii capacității administrative, dar fără creșterea sarcinii administrative, în statele membre, la nivel regional și local, precum și în rândul părților interesate, pentru a folosi pe deplin și în mod eficient fondurile care vor fi alocate proiectelor din domeniul energetic (inclusiv în domeniul eficienței energetice și al energiei

din surse regenerabile) în cadrul politicii de coeziune, pentru a depăși obstacolele din calea sinergiilor eficiente dintre fondurile structurale și alte fonduri și pentru a veni în sprijinul elaborării și punerii în aplicare eficiente a politicilor; invită statele membre să depună în continuare eforturi pentru a atrage și a păstra personalul calificat care să gestioneze fondurile UE;

13. evidențiază, în ceea ce privește proiectele la scară largă din domeniul energiei, posibilele deficiențe în materie de capacități ale diferitelor autorități regionale și locale, care ar putea îngreuna semnificativ punerea în aplicare; consideră, prin urmare, nu numai că programele JESSICA, ELENA și IEE-MLEI ar trebui consolidate, ci și că orice alocare de fonduri pentru concentrările tematice care vizează o economie cu emisii scăzute de carbon din cadrul politicii de coeziune ar trebui revizuită până în 2018, în contextul ratei sale de absorbție, și ajustată în funcție de necesități, cel mai târziu în cadrul viitoarei revizuii generale a CFM;
14. salută lansarea inițiativei „Orașe și comunități inteligente - Parteneriatul european pentru inovare” și invită partenerii relevanți implicați în procesele de planificare legate de dezvoltarea urbană durabilă să promoveze și să folosească mai bine beneficiile pe care inițiativele JESSICA și ELENA le pot aduce pentru investițiile într-o energie durabilă la nivel local, pentru a susține orașele și regiunile în ceea ce privește demararea unor proiecte de investiții viabile în domeniul eficienței energetice, al utilizării surselor de energie nepoluante și regenerabile, precum și al transportului urban sustenabil;
15. subliniază importanța revizuirii regulate a alocării fondurilor de coeziune pentru proiectele din domeniul energetic, pentru a spori rata de absorbție și pentru a canaliza fondurile către programe cu o rată de absorbție, o valoare adăugată și o eficacitate dovedite;
16. subliniază, sprijinind în același timp noi instrumente financiare (credite, garanții pentru credite și capital), faptul că acestea ar trebui să vină în completarea subvențiilor directe și a cofinanțării proiectelor din domeniul energiei, și nu să le înlocuiască;
17. atrage atenția statelor membre și Comisiei asupra faptului că orașele, în special orașele mici și mijlocii și comunitățile rurale ar trebui să fie eligibile pentru ajutor sub formă de finanțare directă pentru proiectele privind eficiența energetică și renovarea clădirilor, dar și proiecte transregionale și transfrontaliere, întrucât probabil acestea nu dispun de capacitatea administrativă necesară pentru a folosi la maximum alte instrumente financiare; sugerează, în acest sens, Comisiei că este necesară elaborarea unei strategii privind eficiența energetică pentru comunitățile de dimensiuni reduse;
18. consideră că ar trebui susținute inițiativele de sprijinire a capacităților locale și regionale de economisire a energiei, *inter alia*, prin investiții din FEDER și FSE;
19. invită Comisia să creeze un program de cooperare la nivelul întregii Uniuni, bazat pe experiența legată de programul de înfrățire, pentru a îmbunătăți cooperarea dintre regiunile cu o rată ridicată de absorbție și regiunile cu o rată scăzută de absorbție a fondurilor UE și pentru a facilita diseminarea celor mai bune practici;

Acorduri de parteneriat

20. observă faptul că, pentru ca proiectele să fie puse în aplicare în mod corespunzător, autoritățile regionale și locale ar trebui consultate cu privire la acordurile de parteneriat, astfel încât să li se acorde posibilitatea reală de a influența obiectivele acestora, conținutul cheltuielilor și punerea lor în aplicare; solicită, prin urmare, consolidarea acestui principiu al parteneriatului;
21. sprijină, prin urmare, guvernanta pe mai multe niveluri și abordarea descentralizată a politicii energetice și a eficienței energetice, inclusiv Convenția primarilor și dezvoltarea în continuare a inițiativei „Orașe inteligente”, precum și promovarea celor mai bune soluții la nivel regional și local prin intermediul campaniilor de informare;
22. subliniază faptul că măsurile privind finanțarea politicii de coeziune ar trebui să asigure luarea în considerare pe deplin a caracteristicilor economice, sociale și teritoriale diferite ale regiunilor; subliniază, în acest sens, rolul regiunilor situate la frontierele externe ale Uniunii Europene;
23. consideră că, în timp ce Regulamentul privind dispozițiile comune prevede alocarea generală pentru obiective specifice și alte obiective tematice, aceste măsuri ar trebui aplicate într-un mod flexibil în cadrul acordurilor de parteneriat, pentru a permite statelor membre și regiunilor lor să urmeze traiectoriile cele mai eficiente în vederea îndeplinirii obiectivelor UE 2020 și ale politicii de coeziune;
24. evidențiază necesitatea de a aplica criterii generale pentru evaluarea proiectelor energetice prezentate pentru finanțare în cadrul politicii de coeziune; remarcă, în special, faptul că diversitatea condițiilor geografice face imposibilă aplicarea unei politici „universale” în materie de energie pentru toate regiunile;

Sugestii privind punerea în aplicare și politica

25. ia act de faptul că, în timp ce statele membre își modifică mixurile energetice în conformitate cu obiectivele climatice ale UE, multe regiuni depind încă de combustibilii fosili; consideră, prin urmare, că toate aceste regiuni trebuie încurajate în sensul utilizării unor surse de energie compatibile cu obiectivele unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii, inclusiv cele cu caracter tranzitoriu, dacă se demonstrează că, în locurile unde sunt produse sau utilizate, nu au efecte secundare sau consecințe negative asupra persoanelor și a zonelor respective;
26. subliniază necesitatea selectării judicioase a surselor locale de energie, astfel încât să se asigure integrarea lor optimă în peisajul regiunii;
27. consideră că sunt necesare norme coerente la nivel european și un mecanism care să permită autorităților să acceseze informațiile din toată Uniunea pentru a înțelege pe deplin evoluția pieței energetice;
28. consideră că politica de coeziune poate juca un rol major în exploatarea potențialului de inovare, cercetare și dezvoltare, astfel încât provocările viitoare în domeniul energetic să poată fi transformate într-o oportunitate care să revigoreze puterea economică a Uniunii;
29. sprijină utilizarea fondurilor aferente politicilor de coeziune și energetice pentru proiecte

transfrontaliere cu țări terțe partenere și pentru conectarea rețelelor naționale; subliniază că regiunile frontaliere ar trebui incluse, pe cât posibil, în sistemul UE pentru a se asigura dezvoltarea durabilă de ambele părți ale frontierei; subliniază că o astfel de finanțare ar trebui să facă obiectul aplicării normelor pieței UE a energiei, inclusiv a celui de-al treilea pachet privind energia;

30. salută noua propunere privind mecanismul „Conectarea Europei” ca instrument suplimentar și complementar politicii de coeziune, care vizează abordarea nevoii deosebite de investiții în modernizarea și extinderea infrastructurii energetice a Europei, contribuind astfel la obiectivele Strategiei Europa 2020; îndeamnă Comisia să crească la maximum gradul de coordonare dintre fondurile structurale și Fondul de coeziune, pe de-o parte, și mecanismul „Conectarea Europei”, pe de altă parte;
31. încurajează punerea în aplicare a unor strategii transfrontaliere de producere, distribuire și utilizare eficientă a energiei în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană și al mecanismului „Conectarea Europei”; subliniază importanța adaptării la contextul transfrontalier a normelor europene care reglementează organismele de operare a infrastructurilor energetice;
32. consideră că fondurile aferente politicii de coeziune ar trebui să fie disponibile pentru informarea structurată a autorităților locale și regionale, a IMM-urilor și a persoanelor cu privire la sistemele naționale privind energia regenerabilă; constată că acest lucru este necesar în special în statele membre în care a fost adoptat un sistem de tipul „certificat de origine”, ceea ce ar putea favoriza numai proiectele de amploare din domeniul energetic;
33. solicită utilizarea tuturor sinergiilor dintre fondurile publice și private în finanțarea proiectelor energetice;
34. sprijină revizuirea Regulamentului UE privind TVA (2006/112/CE), pentru a permite reducerea ratei TVA aplicate proiectelor regionale, locale și transfrontaliere, care urmăresc sporirea eficienței energetice și achiziționării de produse care aparțin celei mai ridicate clase de eficiență energetică, în temeiul Directivei 2010/30/UE;
35. consideră că excluderea din FEDER și din FC a proiectelor care vizează reducerea gazelor cu efect de seră ar trebui să se limiteze la acelea care vizează instalațiile prevăzute în anexa 1 la Directiva 2003/87/CE, pentru a nu genera un efect disproporționat asupra regiunilor mai puțin dezvoltate și a nu întârzia tranziția acestora către stadiul de regiuni cu emisii reduse; solicită Comisiei să clarifice și să definească mai bine care sunt sectoarele energetice care nu ar fi eligibile pentru finanțare aferentă politicii de coeziune și să elimine această excludere în cazul proiectelor din regiunile de convergență;
36. constată că rețeaua de termoficare și centralele de cogenerare sunt prezente la scară largă, mai ales în Europa Centrală și de Est; consideră că modernizarea acestor centrale și a rețelelor lor de distribuție și, dacă este necesar, crearea unor centrale noi cu eficiență ridicată, ar avea un impact ecologic pozitiv și, prin urmare, ar trebui încurajată și sprijinită de politica de coeziune;

Eficiența energetică, energiile regenerabile și infrastructura

37. este de acord cu opinia conform căreia eficiența energetică este esențială pentru obiectivele UE în materie de energie și ar trebui promovată în primul rând în cadrul structurii de concentrare tematică și al programelor operaționale; consideră că măsurile UE ar trebui să sprijine eficiența energetică în fazele de producție, distribuție și consum al energiei; ia act de faptul că, deși fondurile politicii de coeziune sunt în prezent cheltuite în special cu sursele regenerabile de energie, trebuie să se ajungă la o situație mai echilibrată, în care proiectele din domeniul eficienței energetice să beneficieze de un procent mai mare din fonduri;
38. consideră că realizarea de investiții în eficiența energetică și în utilizarea energiei regenerabile, în special în sectorul locuințelor, are o importanță fundamentală;
39. consideră că, utilizând inteligent fondurile comunitare pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020, va fi posibil să atingem ținta de 20 % referitoare la eficiența energetică și, implicit, obiectivele privind sustenabilitatea și competitivitatea în Uniunea Europeană; subliniază că diminuarea consumului prin eficiența energetică este cel mai durabil mod de a reduce dependența de combustibilii fosili, generând astfel o reducere de aproximativ 25 % a importurilor;
40. subliniază importanța politicii de coeziune și a resurselor financiare alocate acesteia pentru dezvoltarea deplină a infrastructurii și a rețelelor de stocare și transport de energie (având în vedere mai ales rețele inteligente și distribuția) între statele membre și toate regiunile UE, inclusiv în regiunile ultraperiferice, în scopul definitivării și al funcționării pieței interne a energiei, al unei aprovizionări accesibile, sigure și sustenabile cu energie și al atingerii obiectivului de convergență între regiunile din UE, ținând seama de nevoile cetățenilor UE din fiecare stat membru; subliniază că nicio regiune din statele membre nu ar trebui să rămână izolată de rețelele europene de gaze și energie electrică după 2015 sau să fie conectată necorespunzător la rețelele energetice;
41. subliniază necesitatea de a dezvolta un sistem energetic integrat și interconectat, precum și rețele inteligente locale și regionale de distribuție și transport pentru energie electrică și gaz, precum și a unor instalații de depozitare; consideră că concentrarea tematică în ceea ce privește energia ar trebui să sprijine crearea și renovarea rețelelor pentru sursele regenerabile de energie, și anume producerea durabilă de biogaz;
42. consideră, având în vedere cererile regionale, că fondurile pentru sursele regenerabile de energie ar trebui să se concentreze în primul rând pe distribuția locală de energie/combustibil produs și pe proiectele la scară mică în materie de energie regenerabilă; constată că, deseori, proiectele la scară mare în materie de energie regenerabilă fie se concentrează pe transmiterea energiei în afara regiunii de producție, fie constată că rețelele locale nu au capacitatea de a absorbi această energie intermitentă;
43. subliniază că politica de coeziune ar trebui să contribuie la un echilibru al fluxurilor de energie dincolo de granițele statelor membre pentru a evita posibilele întreruperi ale alimentării cu energie electrică (de exemplu, prin intermediul transformatoarelor);
44. constată necesitatea eficienței energetice și a dezvoltării energiei regenerabile în zonele rurale; subliniază potențialul din ce în ce mai mare de economisire a energiei în gospodăriile rurale, care ar putea necesita programe de finanțare inovatoare întrucât aceste

comunități nu dispun de instituțiile financiare necesare care să poată sprijini astfel de proiecte; sprijină măsurile pentru facilitarea accesului zonelor rurale la noile tehnologii, mai ales în domeniul microgenerării;

45. solicită Comisiei să garanteze că politica energetică protejează zonele rurale printr-o abordare mai cuprinzătoare și mai coordonată a provocărilor și a oportunităților cu care se confruntă aceste zone în ceea ce privește utilizarea și producția de energie;
46. subliniază că, din motive financiare evidente, rețeaua de gaze naturale nu va acoperi niciodată anumite părți din teritoriul rural al UE și, astfel, în aceste regiuni din afara rețelei, GPL și GNL ar putea juca un rol de rezervă pentru energia regenerabilă, aducând aceleași beneficii ecologice ca și gazul natural;
47. evidențiază că există un potențial de eficiență energetică încă neutilizat în sectoarele construcțiilor și transporturilor, unde investițiile în termoficarea clădirilor și în eficiența energetică a transportului public reprezintă o oportunitate de creștere a ocupării forței de muncă în aceste sectoare; consideră că ar trebui să se stabilească obiective multianuale cu privire la acest aspect;
48. ia act de dezechilibrul existent în ceea ce privește utilizarea sustenabilă a resurselor dintre diferite state membre; insistă asupra faptului că economiile de scară au devenit posibile datorită cooperării transfrontaliere în materie de utilizare durabilă a resurselor și de eficiență energetică; consideră că ar trebui intensificate măsurile de sprijinire a utilizării eficiente a resurselor și a reciclării materialelor; subliniază riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon și efectele acesteia asupra dezvoltării regionale și a coeziunii sociale și consideră, prin urmare, că trebuie să se ajungă la un echilibru între punerea în aplicare a obiectivelor noastre în materie de climă și securitatea energetică a regiunilor din Europa, necesară pentru o creștere durabilă și competitivă;
49. subliniază avantajul important pe care îl reprezintă utilizarea fondurilor structurale și a Fondului de coeziune pentru punerea în aplicare a rețelelor de informații și comunicații necesare pentru dezvoltarea unei rețele energetice inteligente sigure și robuste a UE;

Competitivitate, locuri de muncă și combaterea sărăciei energetice

50. subliniază că investițiile în infrastructura energetică și în eficiența energetică a sectoarelor construcțiilor și transportului vor determina în mod direct crearea de noi locuri de muncă;
51. încurajează schimburile de bune practici în întreaga UE, pentru a monitoriza impactul politicilor energetice adoptate asupra fenomenului sărăciei energetice;
52. subliniază că este necesar să se abordeze fragmentarea pieței energiei din UE prin eliminarea obstacolelor și a blocajelor din cadrele legislative relevante și din sistemul de accesare a fondurilor publice și private pentru elaborarea și executarea proiectelor;
53. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și Comitetului Regiunilor.

8.11.2012

AVIZ AL COMISIEI PENTRU INDUSTRIE, CERCETARE ȘI ENERGIE

destinat Comisiei pentru dezvoltare regională

referitor la rolul politicii de coeziune a UE și al actorilor săi în aplicarea noii politici energetice europene
(2012/2099(INI))

Raportor pentru aviz: Ioan Enciu

SUGESTII

Comisia pentru industrie, cercetare și energie recomandă Comisiei pentru dezvoltare regională, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută abordarea generală de corelare a politicii de coeziune cu obiectivele Strategiei Europa 2020 și cu inițiativele sale emblematice, pentru a obține o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și pentru a susține orientarea către o economie cu emisii scăzute de carbon și eficientă din punct de vedere energetic în toate sectoarele; amintește, de asemenea, de importanța fondurilor structurale și a Fondului de coeziune pentru realizarea acestor obiective pe termen scurt și lung, în conformitate cu spiritul de solidaritate dintre statele membre consacrat în Tratatul de la Lisabona, și pentru combaterea sărăciei energetice în regiunile mai slab dezvoltate din UE și în cele mai vulnerabile gospodării;
2. este de părere că obiectivul de cooperare teritorială europeană al politicii de coeziune și strategiile macroregionale pot spori șansele de cooperare în cazul proiectelor transfrontaliere în vederea realizării unor interconexiuni eficiente și inteligente între sursele de energie de la nivel local și regional și rețelele energetice extinse; accentuează, prin urmare, nevoia de cooperare eficientă la nivel regional pentru identificarea priorităților legate de infrastructura regională și pentru punerea în aplicare a proiectelor de interes comun; subliniază că este nevoie de o cooperare între municipalități și regiuni la nivel național și european, care poate să contribuie la eliminarea insulelor energetice, la definitivarea pieței interne a energiei și la realizarea proiectelor de infrastructură energetică; invită Comisia să înființeze un program de cooperare la nivelul UE bazat pe experiența legată de programul de înfrățire, pentru a îmbunătăți cooperarea dintre regiunile cu o rată ridicată de absorbție și regiunile cu o rată scăzută de absorbție a fondurilor UE și pentru a înlesni diseminarea celor mai bune practici;

3. accentuează faptul că birocrăția și lipsa de claritate procedurală au îngreunat accesarea fondurilor structurale și a Fondului de coeziune și au descurajat depunerea de cereri de către actorii care au cea mai mare nevoie de aceste fonduri; susține, prin urmare, simplificarea normelor și a procedurilor, eliminarea birocrăției și creșterea flexibilității în ceea ce privește alocarea acestor fonduri atât la nivelul UE, cât și la nivel național; consideră că simplificarea va contribui la alocarea eficientă a fondurilor, la rate mai ridicate de absorbție, la mai puține erori și la perioade mai reduse de plată și va permite celor mai sărace state membre și regiuni să profite din plin de instrumentele financiare menite să reducă inegalitățile dintre state; consideră că este necesar să se ajungă la un echilibru între simplificare și stabilitatea normelor și a procedurilor;
4. subliniază că este necesar să se abordeze fragmentarea pieței energiei din UE, prin eliminarea obstacolelor și a blocajelor din cadrele legislative relevante și din sistemul de accesare a fondurilor publice și private pentru elaborarea și executarea proiectelor;
5. accentuează nevoia de a diferenția între obiectivele politicii de coeziune care contribuie la Strategia Europa 2020, pe de-o parte, și obiectivele mai largi ale UE în materie de politică energetică, pe de altă parte, acestea afectând și țările eligibile pentru acordarea fondurilor de coeziune; subliniază faptul că fondurile de coeziune pot fi utilizate ca sursă suplimentară de finanțare pentru proiectele din domeniul energetic doar dacă proiectul în cauză contribuie la atingerea obiectivelor politicii de coeziune;
6. salută lansarea inițiativei „Orașe și comunități inteligente - Parteneriatul european pentru inovare” și invită partenerii relevanți implicați în procesele de planificare legate de dezvoltarea urbană durabilă să promoveze și să folosească mai bine beneficiile pe care inițiativele JESSICA și ELENA le pot aduce pentru investițiile într-o energie durabilă la nivel local, pentru a susține orașele și regiunile în ceea ce privește demararea unor proiecte de investiții viabile în domeniul eficienței energetice, al utilizării surselor de energie nepoluante și regenerabile, precum și al transportului urban sustenabil;
7. subliniază importanța politicii de coeziune și a resurselor financiare alocate acesteia pentru dezvoltarea deplină a infrastructurii și a rețelelor de stocare și transport de energie (având în vedere mai ales rețele inteligente și distribuția) între statele membre și toate regiunile UE, inclusiv în regiunile ultraperiferice, în scopul definitivării și al funcționării pieței interne a energiei, al unei aprovizionări accesibile, sigure și sustenabile cu energie și al atingerii obiectivului de convergență între regiunile UE, ținând seama de nevoile cetățenilor UE din fiecare stat membru; subliniază că nicio regiune din statele membre nu ar trebui să rămână izolată în afara rețelelor europene de gaze și energie electrică după 2015 sau să fie conectată necorespunzător la rețelele energetice;
8. remarcă faptul că utilizarea fondurilor structurale și a Fondului de coeziune pentru programele care finanțează eficiența energetică și proiectele legate de energia din surse regenerabile au avut succes până în prezent și au contribuit la atingerea obiectivelor politicii UE;
9. consideră că este crucială posibilitatea de a utiliza fondurile structurale, Fondul de coeziune și alte instrumente financiare și de asistență pentru a finanța eficiența energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile în special în sectorul locuințelor; invită, prin urmare, Comisia și statele membre să creeze mecanisme financiare inovatoare și să

faciliteze folosirea fondurilor menționate anterior pentru finanțarea proiectelor din domeniul clădirilor eficiente din punct de vedere energetic și al producerii și transportului de energie, la nivel local și regional, prin introducerea de stimulente, granturi și împrumuturi și să difuzeze informații clare și ușor accesibile privind instrumentele financiare, stimulentele, granturile și împrumuturile disponibile menite să susțină proiectele de eficiență energetică; subliniază că, pentru a spori eficiența energetică a clădirilor noi și a celor existente și pentru a crește nivelul de utilizare a energiei din surse regenerabile, măsurile planificate în cadrul fondurilor structurale ar trebui să fie prezente și în programele operaționale regionale ale statelor membre, asigurând astfel adoptarea deciziilor finale la nivel regional;

10. subliniază importanța integrării dimensiunilor legate de energia din surse regenerabile și de eficiența energetică în strategiile de cercetare și inovare pentru specializare inteligentă, pe care statele membre și regiunile vor trebui să le dezvolte pentru a accesa fondurile pentru inovare din cadrul viitoarei politici de coeziune; remarcă faptul că autoritățile locale și regionale și părțile interesate joacă un rol-cheie în introducerea celor mai necesare inovații în sectorul energetic, dacă se așteaptă ca UE să își îndeplinească obiectivele în materie de energie provenită din surse regenerabile și de eficiență energetică;
11. accentuează faptul că politica de coeziune și fondurile alocate acesteia ar trebui să fie distribuite mai eficient, pe baza principiilor proporționalității, rentabilității și răspunderii; susține, prin urmare, utilizarea instrumentelor financiare ca levier pentru investițiile din sectorul privat, în special în ceea ce privește proiectele de amploare privind infrastructura energetică, eficiența energetică și energia din surse regenerabile;
12. subliniază importanța revizuirii regulate a alocării fondurilor de coeziune pentru proiectele din domeniul energetic, pentru a spori rata de absorbție și pentru a canaliza fondurile către programe cu o rată de absorbție, o valoare adăugată și o eficacitate dovedite;
13. subliniază avantajul important pe care îl reprezintă utilizarea fondurilor structurale și a Fondului de coeziune pentru punerea în aplicare a rețelelor de informații și comunicații necesare pentru dezvoltarea unei rețele energetice inteligente sigure și robuste a UE;
14. este de acord cu Comisia în ceea ce privește încurajarea și intensificarea utilizării instrumentelor financiare ca parte a politicii de coeziune, având în vedere actualul deficit financiar și nevoile financiare ale UE pentru a finaliza Strategia Europa 2020; consideră că aceste instrumente pot acorda asistență eficientă și efectivă pentru investițiile în proiecte cu o posibilă viabilitate economică și pot avea un efect de levier prin mobilizarea de co-investiții suplimentare publice sau private, pentru a aborda disfuncționalitățile pieței din sectorul energetic, reducând, totodată, la minimum denaturarea piețelor; consideră că instrumentele financiare ar trebui adaptate la nevoile specifice ale regiunilor și ale beneficiarilor vizați, îmbunătățind astfel în mod semnificativ accesul la fonduri pentru o gamă largă de actori socioeconomiici de la nivel local;
15. subliniază importanța creșterii capacității administrative, dar fără creșterea sarcinii administrative, în statele membre, la nivel regional și local, precum și în rândul părților interesate, pentru a folosi pe deplin și în mod eficient fondurile care vor fi alocate proiectelor din domeniul energetic (inclusiv în domeniul eficienței energetice și al energiei

din surse regenerabile) în cadrul politicii de coeziune, pentru a depăși obstacolele din calea sinergiilor eficiente dintre fondurile structurale și alte fonduri și pentru a veni în sprijinul elaborării și punerii eficiente în aplicare a politicilor; invită statele membre să depună în continuare eforturi pentru a atrage și a păstra personal calificat care să gestioneze fondurile UE;

16. salută noua propunere privind mecanismul „Conectarea Europei” ca instrument suplimentar și complementar politicii de coeziune, care vizează abordarea nevoii deosebite de investiții în modernizarea și extinderea infrastructurii energetice a Europei, contribuind astfel la obiectivele Strategiei Europa 2020; îndeamnă Comisia să crească la maximum gradul de coordonare dintre fondurile structurale și Fondul de coeziune, pe de-o parte, și mecanismul „Conectarea Europei”, pe de altă parte.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	5.11.2012
Rezultatul votului final	+: 43 -: 1 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Gabriele Albertini, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Fiona Hall, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Béla Kovács, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Michèle Rivasi, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Membri supleanți prezenți la votul final	Yves Cochet, Ioan Enciu, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Gunnar Hökmark, Yannick Jadot, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Franck Proust, Silvia-Adriana Țicău
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Phil Bennion, Christian Engström

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	18.12.2012
Rezultatul votului final	+: 22 -: 17 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Victor Boștinăru, John Bufton, Nikos Chrysogelos, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Ana Miranda, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Younous Omarjee, Markus Pieper, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė, Oldřich Vlasák, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Membri supleanți prezenți la votul final	Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Evgeni Kirilov, Lena Kolarska-Bobińska, Maurice Ponga, Elisabeth Schroedter, Derek Vaughan
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Olle Ludvigsson